МАҲАЛЛА — ХАЛҚ ВИЖДОНИ

Mahalla

ЎЗБЕКИСТОН «МАҲАЛЛА» ХАЙРИЯ ЖАМОАТ ФОНДИ РЕСПУБЛИКА БОШҚАРУВИ НАШРИ ✸ 1996 ЙИЛДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✸ 2013 ЙИЛ 19 ЯНВАРЬ, ШАНБА №6 (866) ✸ WWW.MAHALLAGZT.UZ

БОШ МАҚСАДИМИЗ – КЕНГ КЎЛАМЛИ ИСЛОҲОТЛАР ВА МОДЕРНИЗАЦИЯ ЙЎЛИНИ ҚАТЪИЯТ БИЛАН ДАВОМ ЭТТИРИШ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг 2012 йилда мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ҳамда 2013 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаси

Ҳурматли мажлис иштирокчилари!

Вазирлар Маҳкамасининг бугунги кенгайтирилган мажлиси кун тартибига қўйилган асосий масала — бу Ўзбекистоннинг 2012 йилдаги ижтимоий-иқтисодий ривожланиш якунларини муҳокама этиш ва 2013 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларини тасдиқлаб олишдан иборат.

Ўтган йил якунларини сарҳисоб қилар эканмиз, авваламбор шуни таъкидлашимиз керакки, глобал жаҳон иқтисодиётида ҳали-бери сақланиб қолаётган жиддий муаммоларга қарамасдан, 2012 йилда Ўзбекистон ўз иқтисодиётини барқарор суръатлар билан ривожлантиришни давом эттирди, аҳоли турмуш даражасини изчил юксалтиришни таъминлади, дунё бозоридаги ўз позициясини мустаҳкамлади.

Бу даврда мамлакатимиз ялпи ички маҳсулоти 8,2 фоизга ўсди, саноат ишлаб чиқариш ҳажми 7,7 фоизга, қишлоқ хўжалиги 7 фоизга, чакана савдо айланмаси ҳажми 13,9 фоизга ошди.

Макроиқтисодий барқарорлик ва иқтисодиётнинг мутаносиблиги таъминланди.

Экспорт ҳажми сезиларли равишда, яъни 11,6 фоизга ўсди, экспорт қилинаётган маҳсулотлар таркиби ва сифати яхшиланиб бормоқда. Бунинг натижасида хомашё бўлмаган тайёр товарларнинг улуши 70 фоиздан зиёдни ташкил этмоқда. Ташқи савдо айланмасидаги ижобий сальдо 1 миллиард 120 миллион доллардан ошди.

Инфляция даражасининг ўсиш суръати прогноз кўрсаткичлари доирасида сақлаб қолинди ва 7 фоиздан ошмади.

2012 йилда солиқ юкини камайтириш сиёсати давом эттирилди. Кичик корхона ва микрофирмалар учун ягона солиқ тўлови ставкалари 6 фоиздан 5 фоизга туширилгани, якка тартибдаги тадбиркорлар учун белгиланган солиқ ставкаси эса сезиларли тарзда, яъни ўртача икки баробар камайтирилгани буни яққол тасдиқлайди.

Шуларга қарамасдан, давлат бюджетининг даромадлар қисми бўйича кўрсаткичлари тўлиқ бажарилди, эришилган профицит ялпи ички маҳсулотга нисбатан 0,4 фоизни ташкил этди.

Давлат жами харажатларининг асосий қисми, яъни қарийб 59,2 фоизи ижтимоий соҳа ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш чора-тадбирларини амалга оширишга қаратилди, унинг 34 фоиздан ортиғи таълим, 14,5 фоиздан кўпроғи соғлиқни сақлаш соҳаларини молиялаштиришга йўналтирилди.

Бугунги кунда, дунёнинг кўплаб мамлакатларида давлат қарзининг ортиб бориши билан боғлиқ муаммолар сақланиб қолаётган бир шароитда, Ўзбекистонимиз четдан қарз олиш бўйича пухта ўйланган сиёсат олиб бориши натижасида давлатимиз қарз ҳажмининг улушини нисбатан паст даражада ушлаб қолишга ва ўз мажбуриятларига тўлиқ жавоб берадиган мамлакат сифатида барқарор обрў-эътиборини сақлаб қолишга эришди. 2013 йилнинг 1 январь ҳолатига кўра, Ўзбекистоннинг жами ташқи қарзлари миқдори ялпи ички маҳсулотга нисбатан 16,0 фоиздан ошмагани, бу кўрсаткич эса халқаро мезонлар бўйича «ўртачадан ҳам кам» даражада баҳоланган буни исботлаб бермоқда.

Мамлакатимиз молия-банк тизими барқарор ва ишончли фаолият юритиб, юқори кўрсаткичларни намоён этиб келмоқда. 2012 йилда банк тизимининг жами капитали 24,3 фоизга, сўнгги уч йилда эса икки баробар кўпайди.

Бугунги кунда капиталнинг етарлилик даражаси 24,0 фоиздан ошиб, бу эса қабул қилинган умумий халқаро стандартлардан 3 баробар ортиқдир. 2012 йил якунлари бўйича банк тизимининг ликвидлиги 65,0 фоиздан ортмоқда, бу эса талаб этиладиган минимал даражадан 2 баробар юқоридир.

2010 йилда мамлакатимизнинг атиги 13 та тижорат банки ижобий халқаро рейтингга эга бўлган бўлса, айни пайтда уларнинг сони 28 тага етди.

Банклар фаолиятида, ўтган йиллардаги каби, инвестиция фаолиятига катта эътибор қаратилди.

2012 йилда иқтисодиётнинг реал секторига йўналтирилган кредитлар ҳажми 2011 йилга нисбатан 1,3 баробар ошди. Ажратилган кредитларнинг 76 фоиздан зиёди уч йилдан ортиқ муддатга берилган узоқ муддатли кредитлар экани, айниқса, эътиборга молик.

Мамлакатимиз иқтисодиётининг ўтган йил натижаларини баҳолаганда, Халқаро валюта жамғармаси миссияси раҳбари Вероника Бакалу хонимнинг ушбу миссиянинг Ўзбекистонда 2012 йил ноябрь-декабрь ойларидаги иши натижалари бўйича билдирган фикрларини келтириш ўринли, деб биламан. Унинг таъкидлашича, «Ўзбекистон иқтисодиёти жадал суръатлар билан ўсмоқда. Солиқ-бюджет ва ташқи фаолият соҳаларидаги мустаҳкам позиция, банк тизимининг барқарорлиги, давлат қарзининг камлиги ва ташқаридан қарз олишга эҳтиёткорлик билан ёндашиш мамлакатни глобал инқирознинг салбий оқибатларидан ҳимоя қилди».

Ўйлайманки, бундай холисона баҳо кўп нарсадан далолат беради.

Ҳурматли мажлис иштирокчилари!

2012 йилда мамлакатимизнинг юқори суръатлар билан барқарор ўсишини таъкидлар эканмиз, бунинг боиси ва омилини авваламбор иқтисодиётимизга йўналтирилган капитал маблағлар, инвестициялар тобора ўсиб бораётганида, бу кўрсаткич ялпи ички маҳсулотга нисбатан 22,9 фоизни ташкил этганида, деб ҳисоблашимиз зарур.

Ўтган йилда иқтисодиётимизга 11 миллиард 700 миллион доллар миқдорида ички ва хорижий инвестициялар жалб этилди ёки бу борадаги кўрсаткич 2011 йилга нисбатан 14 фоизга ўсди. Жами инвестицияларнинг 22 фоиздан ёки 2 миллиард 500 миллион доллардан ортиғини хорижий инвестициялар ташкил этди, уларнинг 79 фоиздан кўпроғи тўғридан-тўғри хорижий инвестициялардир.

Эътиборга сазовор томони шуки, жами инвестицияларнинг қарийб 74 фоизи ишлаб чиқаришни модернизация қилиш ва янгилашга қаратилган дастур ва лойиҳаларни амалга оширишга йўналтирилди.

Шу борада фақат ўтган йилнинг ўзида умумий қиймати 1 миллиард 600 миллион доллардан ортиқ бўлган капитал қўйилмалар ўзлаштирилиб, 205 та йирик инвестиция объекти қуриб битказилди.

2012 йилда қурилиши ниҳоясига етказилган энг йирик объектлар ҳақида гапирганда, Навоий иссиқлик электр станциясида Японияниг «Мицубиси» компанияси томонидан ишлаб чиқарилган 478 мегавольт қувватга эга бўлган буғ-газ қурилмасининг ишга туширилганини алоҳида қайд этиш лозим.

Ушбу лойиҳанинг амалга оширилиши йилига қўшимча равишда 2 миллиард 800 миллион киловатт соат электр энергияси ишлаб чиқариш имконини беради. Шунингдек, бу лойиҳа ҳисобидан шартли ёқилғи истеъмолини 1,8 марта камайтиришга, ҳар йили 400 миллион куб метр газни тежаш ёки 110 миллион доллардан ортиқ маблағни иқтисод қилишга эришамиз.

Автомобиль саноатида Германиянинг дунёга машҳур «МАН» компанияси билан ҳамкорликда Самарқанд вилоятида йилига 3 мингта юк автомобили ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган янги комплексни бунёд этишнинг иккинчи босқичи якунланди.

Ушбу корхонада жаҳондаги энг юксак стандартлар асосида жиҳозланган юқори технологик ишлаб чиқариш ташкил этилди. Айтиш керакки, катта ҳажмдаги юкларни ташийдиган энг замонавий автомобиллар ишлаб чиқарадиган мазкур корхона нафақат мамлакатимиз эҳтиёжини қоплайди, балки бу машиналарни экспорт қилишни ҳам таъминлайди.

Муборак газни қайта ишлаш заводида 258 минг тонна суюлтирилган газ ва 125 минг тонна конденсат ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган заводнинг биринчи навбати фойдаланишга топширилди, «Шўртаннефтгаз» корхонасида эса пропан-бутан қоришмаси асосида 50 минг тонна суюлтирилган газ ишлаб чиқарадиган қурилма ўрнатилди.

Яна бир йирик лойиҳа — умумий қиймати 250 миллион доллардан ортиқ бўлган Деҳқонобод калийли ўғитлар заводининг иккинчи навбатини қуриш ишлари давом эттирилмоқда. Бу борадаги ишлар якунига етгач, корхонада йилига 600 минг тоннагача калийли ўғит ишлаб чиқариш имкони пайдо бўлади ва бу маҳсулотнинг 350 минг тоннадан кўпроғи экспорт қилинади.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, 2012 йилда Сурғил кони базасида ҳатто дунё мезонлари бўйича ҳам ноёб бўлган, қиймати 25 миллиард доллардан зиёдни ташкил этадиган Устюрт газ-кимё комплекси қурилиши бошланди. Мазкур объектнинг қурилиши 2016 йилда ниҳоясига етказилади ва бу корхона 4 миллиард 500 миллион куб метр табиий газни қайта ишлаш, 400 минг тонна полиэтилен ва 100 минг тонна полипропилен ишлаб чиқариш имконини беради.

Ушбу лойиҳа технологик жиҳатдан дунёдаги энг илғор лойиҳалардан бири бўлиб, энг юксак даражадаги газ-кимё технологияларини жорий этишни кўзда тутади. Бу, ўз навбатида,табиий газдан 97 фоизгача этан, пропан ва бошқа қимматбаҳо компонентларни ажратиб олишни таъминлайди.

Мазкур лойиҳада етакчи хорижий банклар консорциуми, давлат кафолатларини жалб этмаган ҳолда, лойиҳаларни молиялаштириш принциплари асосида иштирок этмоқда.

Дунёдаги йирик «Томсон Рейтер» бизнес-ахборот агентлигининг молия соҳасидаги жаҳонга машҳур «Прожект файненс интернешнл» журнали ушбу лойиҳанинг ноёблиги ва ишга новаторлик билан ёндашиш натижаси эканини қайд этиб, Устюрт газ-кимё комплекси қурилишини нефть-газкимё саноатидаги йилнинг энг яхши лойиҳаси, деб тан олди. Бу, ҳеч шубҳасиз, барчамизга катта мамнуният бағишлайди.

2012 йилда Жанубий Африканинг «Сасол» компанияси ва Малайзиянинг «Петронас» корпорацияси билан ҳамкорликда қиймати 4 миллиард доллардан зиёдни ташкил этадиган, тозаланган метан асосида синтетик суюқ ёқилғи ишлаб чиқариш бўйича катта истиқболга эга бўлган йирик лойиҳани амалга ошириш бошланди.

Ушбу лойиҳа асосида барпо этиладиган завод дунёдаги саноқли корхоналардан бири бўлиб, у синтетик суюқ ёқилғи — суюлтирилган газ, авиакеросин ва «премиум класс» тоифасидаги, яъни евро-4 стандартидан кам бўлмаган дизель ёқилғиси ишлаб чиқаради.

Шу ўринда автомобиль, темир йўл ва коммуникация соҳаларидаги қурилиш ишларига қисқача тўхталиб ўтмоқчиман.

(Давоми 2-саҳифада).

РЕСПУБЛИКАМИЗ МАҲАЛЛАЛАРИДА

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ

Нукус шаҳрининг «Таслақ» маҳалласида аҳолига маиший хизмат кўрсатиш маркази очилди. Марказда дўкон, тўйхона, сартарошхона, бозорча, дорихона фаолияти йўлга қўйилди.

Маҳалла аҳлига 10 га яқин хизмат турларини кўрсатадиган ушбу марказнинг ишга туширилиши муносабати билан 20 киши муқим иш ўрнига эга бўлди.

Барча қулайликларга эга замонавий маиший хизмат кўрсатиш маркази маҳалла аҳолиси учун муносиб совға бўлди.

ЖИЗЗАХ

Вилоят адлия бошқармаси ва «Истиқболли авлод» ёшлар ахборот-маърифат маркази томонидан нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолияти самарадорлигини янада ошириш масалаларига бағишланган давра суҳбати бўлиб ўтди.

Бугунги кунда Жиззах вилоятидаги 370 дан зиёд нодавлат нотижорат ташкилотлари давлат томонидан грант маблағлари билан қўллаб-қувватланаётир. Бунинг натижасида бошқа ташкилотлар қаторида фуқаролар йиғинларининг ижтимоий-иқтисодий масалаларни ҳал қилишда ҳокимият органлари билан ҳамкорлиги янада фаоллашиб бораётир.

ЖИЗЗАХ

Жиззах шаҳрида «Намунали милиция таянч пункти» республика кўрик-танловининг вилоят босқичи бўлиб ўтди. Унда Жиззах туманининг «Кўлама» қишлоқ фуқаролар йиғини қошидаги 34-милиция таянч пункти биринчи ўринни эгаллаб, танловнинг мамлакат босқичига йўлланма олди. Ушбу милиция таянч пунктида профилактика ишларини кучайтириш учун барча шароит яратилган.

ФАРҒОНА

Олтиариқ туманининг Тинчлик шаҳарчаси Ҳ.Олимжон номидаги маҳалла фуқаролар йиғинида 3 мингдан ошиқ хонадон бор. Ундаги серфайз кўчалар, бир-биридан кўркам, замонавий уй-жойлар маҳалла аҳолисининг турмуш даражаси нечоғли юксаклигидан далолат беради. Маҳалла аҳли узум етиштиришнинг ҳадисини олган. Айни пайтда қиш бўлишига қарамай, миришкор Мирзоҳид Улуғовнинг томорқасидаги 12 сотих майдонда «Мерс» ва «Ҳусайни» навли узумлар пишиб турибди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

18 январда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йилда республикани ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2013 йилги иқтисодий дастурнинг асосий устувор вазифаларига бағишланган мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов маъруза қилди.

Давлатимиз раҳбарининг нутқида қайд этилдики, глобал иқтисодиётда жиддий муаммолар сақланиб қолаётганлигига қарамай, ўтган йилда мамлакатимиз иқтисодиёти барқарор юқори суръатлар билан ривожланишда давом этди, аҳоли турмуш даражасининг барқарор ўсиши ва мамлакатимизнинг жаҳон бозорларидаги мавқеи янада мустаҳкамланиши таъминланди.

Алоҳида таъкидлаб ўтилдики, мамлакатда амалга оширилаётган ривожлантириш ва ислоҳ қилиш стратегиясининг самарадорлиги, инқирозга қарши курашиш борасида тўпланган тажриба нуфузли халқаро молия ва иқтисодий институтларнинг, жаҳондаги етакчи илмий марказларнинг юқори баҳоларини олмоқда. Чунончи, 2012 йилнинг ноябрь-декабрь ойларида мамлакатимизга ташриф буюрган Халқаро валюта жамғармаси миссияси бошлиғи баёнотида барқарор банк тизими, давлат қарзи даражасининг пастлиги ва четдан қарзлар олишга пухта ўйлаб ёндашиш мамлакатни глобал инқирознинг салбий оқибатларидан муҳофаза қилганлиги, Ўзбекистон иқтисодиёти жадал суръатлар билан ўсаётганлиги ва келгуси йилларда унинг янада фаол ўсиши прогноз қилинаётганлиги қайд этилди.

2012 йил якунларига кўра, мамлакатнинг ялпи ички маҳсулоти 8,2 фоизга, саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми — 7,7 фоизга, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш ҳажми — 7 фоизга, қурилиш ишлари ҳажми — 11,5 фоизга, чакана товар айланмаси ҳажми — 13,9 фоизга, хизматлар кўрсатиш ҳажми — 14,2 фоизга ўсди. Давлат бюджети ялпи ички маҳсулотга нисбатан 0,4 фоиз миқдорида профицит билан ижро этилди. Инфляция даражаси белгиланган прогноз кўрсаткичидан ошмади.

Ўсаётган инвестициялар ҳажми иқтисодиётнинг барқарор юқори сифатлар билан ўсиши ва унинг тузилмасини диверсификациялашнинг энг муҳим манбаи бўлди. Инвестицияларнинг салмоқли қисми иқтисодиётнинг етакчи тармоқларини модернизациялаш, техник ва технологик жиҳатдан янгилаш, транспорт ва муҳандислик-коммуникация инфратузилмасини жадал ривожлантиришга йўналтирилди. Ўтган йилда мамлакат иқтисодиётига 11,7 миллиард АҚШ долларига тенг бўлган инвестициялар жалб этилди, бу 2011 йилдагига нисбатан 14 фоиз кўпдир. Бунда барча инвестицияларнинг 22 фоиздан кўпроғини ёки 2,5 миллиард доллардан ортиғини хорижий инвестициялар ташкил қилди, уларнинг 79 фоиздан кўпроғи тўғридан-тўғри хорижий инвестициялардир.

Экспорт ҳажми 11,6 фоизга кўпайди, ташқи савдо айланмасининг салмоқли ижобий сальдоси таъминланди. Экспорт таркибида хомашё бўлмаган тайёр товарлар улуши 70 фоиздан ошди.

Мамлакат аграр сектори деярли барча тармоқларининг динамик ривожланиши таъминланди. Деҳқонларимиз томонидан мўл-кўл қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари — 3,4 миллион тоннадан ортиқ пахта хомашёси, 7,5 миллион тонна дон, 2 миллион тоннадан зиёд картошка ва 9 миллион тоннадан кўп сабзавот ва полиз маҳсулотлари етиштирилди ва йиғиб олинди.

(Давоми. 3-саҳифада)

КУЧЛИ ДАВЛАТДАН — КУЧЛИ ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИ САРИ

ҲАМКОРЛИК ФАОЛИЯТИМИЗНИНГ МУҲИМ МЕЗОНИ

Фуқаролик жамияти бу юксак фазилатларга эга инсонлар жамиятидир. Унда қонун устуворлиги сўзсиз таъминланиб, мамлакатдаги ҳар бир шахс фуқаролик институтлари фаолиятларида фаол иштирок этади ва улар орқали сиёсий, ижтимоий, иқтисодий, маънавий ва ҳуқуқий манфаатларини ҳимоялайди.

Юртимизда «Кучли давлатдан — кучли фуқаролик жамияти сари» тамойилининг ҳаётга татбиқ этилаётгани, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари мавқеи тобора ортаётгани айни муддаодир. Бугун жамиятнинг ажралмас қисми бўлмиш фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларининг ижтимоий-иқтисодий муаммоларни ҳал этишда нодавлат нотижорат ташкилотлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари билан ижтимоий шериклик муносабатларига киришилаётгани фаолият самарадорлигини оширмоқда.

Ижтимоий шерикликни амалга оширишда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларининг ўзига хос хусусиятларидан бири унинг муайян ҳудуддаги кишиларнинг умумий муаммоларини ҳал этиш йўлида бирлашишидир. Шунингдек, нодавлат нотижорат ташкилотлари ўз уставида белгиланган вазифаларидан келиб чиқиб, битта йўналишда ижтимоий шериклик юзасидан фаолият олиб борса, фуқаролар йиғини қонунда белгиланган вазифалар асосида турли хил йўналишларда ижтимоий лойиҳаларни амалга ошириш имкониятига эга.

> [4]

Н.ҲАЙДАРОВ олган сурат.

ЮКСАК МАЪНАВИЯТ — ЕНГИЛМАС КУЧ

МАЪНАВИЯТ ТАРҒИБОТИ ДОИМИЙ ЭЪТИБОРДА

Н.ҲАЙДАРОВ олган сурат.

Ҳар бир халқнинг эртанги куни унинг маънавий қудрати билан чамбарчас боғлиқдир. Шу боис, Президентимиз раҳнамолигида мустақиллик йилларида халқимизнинг маънавий-маърифий баркамоллик сари интилишига алоҳида эътибор қаратиб келинмоқда.

Ўзликни англашда, айниқса, ёшлар онгу тафаккурида миллий урф-одатларимизга, азалий қадриятларимизга ҳурмат, улар қалбида Ватанга муҳаббат туйғуларини камол топтиришда тарғиботнинг аҳамияти беқиёслигига урғу берилаётир. Республика Маънавият ва маърифат кенгаши томонидан бу борадаги устувор йўналишларнинг белгиланиши йиғинларда фаолият юритаётган комиссиялар зиммасига алоҳида масъулият юклайди.

Айни пайтда маҳаллаларда маънавий-маърифий муҳитни янада барқарорлаштириш юзасидан олиб борилаётган ишлар самарадорлигини ошириш, хусусан, мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг кўламли ислоҳотларнинг мазмун-моҳиятини ҳамда миллий ғурур ва ифтихор туйғуларини ёш авлод онгига таъсирчан усуллар орқали сингдириш фуқаролар йиғинлари фаолиятининг асосий йўналишларидан бирига айланган.

> [4]

БОШ МАҚСАДИМИЗ – КЕНГ КЎЛАМЛИ ИСЛОҲОТЛАР ВА МОДЕРНИЗАЦИЯ ЙЎЛИНИ ҚАТЪИЯТ БИЛАН ДАВОМ ЭТТИРИШ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг 2012 йилда мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ҳамда 2013 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаси

(Давоми. Боши 1-саҳифада).

Ўтган даврда қарийб 500 километрлик тўрт полосали замонавий автомобиль йўлларини қуриш ва реконструкция қилиш ишлари якунланди. Шундан 163 километри цемент-бетон ва 335 километри эса асфальтбетон билан қопланган йўллардир.

Узунлиги 116 километр бўлган Гулистон-Оҳангарон автомобиль йўли, Қўқон шаҳрини айланиб ўтадиган автойўл фойдаланишга топширилди, Самарқандни Тошкент, Қарши ва Олот шаҳарлари билан боғлайдиган йўллар реконструкция қилинди.

Темир йўл транспорт коммуникацияларини янада ривожлантириш ишлари, темир йўл тармоқларини электрлаштириш лойиҳалари изчиллик билан амалга оширилмоқда. Бу ишлар поездлардан фойдаланиш харажатларини 20 фоизга камайтириш, йўловчи ва юк ташиш тезлигини 1,3 баробар ошириш, 830 километрлик Тошкент — Термиз темир йўлини тўлиқ электрлаштириш имконини беради.

2012 йилда узунлиги 240 километр бўлган темир йўлни қайта тиклаш ишлари давом эттирилди. Узунлиги 70 километрдан ортиқ бўлган Даштобод — Жиззах темир йўл тармоғи бўйлаб юк ва йўловчи поездлар ҳаракати йўлга қўйилди.

Ўтган йили телекоммуникация тармоқларини ривожлантириш ва модернизация қилиш бўйича ҳам катта ишлар бажарилди. Бу борада кўзда тутилган инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш доирасида узунлиги 180 километрдан зиёд бўлган Бойсун — Денов, Ургут — Шаҳрисабз оптик толали алоқа линияси ишга туширилди.

Фарғона, Навоий, Сирдарё ва Сурхондарё вилоятларида телеузатиш мосламаларини ўрнатиш орқали босқичма-босқич рақамли телевидениега ўтиш амалга оширилди. Бу аҳолини мамлакатимиз бўйича рақамли телевидение билан қамраб олиш даражасини 42 фоизга етказиш имконини берди.

Янгитдан ташкил этилган «Навоий» ва «Ангрен» эркин индустриал-иқтисодий зоналари бугунги кунда мамлакатимизнинг ишлаб чиқариш салоҳиятини модернизация қилишга қаратилган лойиҳаларни амалга оширишда алоҳида ўрин эгалламоқда.

«Навоий» эркин индустриал-иқтисодий зонаси ташкил этилганидан буён бу ерда 12 та корхона қурилиб, фойдаланишга топширилди. 2012 йилда улар томонидан қарийб 80 миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш салоҳиятини модернизация қилишга қаратилган лойиҳаларни амалга оширишда алоҳида ўрин эгалламоқда.

Ўзбекистонда 2013 йилда ўтган даврдан фарқли ўлароқ, ички ва ташқи бозорларнинг барқарорлиги, ишончлилиги ва кенгайиб бораётганлиги, ишлаб чиқаришнинг барқарор ривожланиши, аҳолининг ҳаридорлик қобиляти ошиб бораётганлиги, ишсизлик даражасининг пасайиши, ижтимоий барқарорлик ва тинчлик, ҳамда ислоҳотларнинг барқарорлиги, ислоҳотларнинг ҳаётимизнинг барча соҳаларини қамраб олиши

БОШ МАҚСАДИМИЗ – КЕНГ КЎЛАМЛИ ИСЛОҲОТЛАР ВА МОДЕРНИЗАЦИЯ ЙЎЛИНИ ҚАТЪИЯТ БИЛАН ДАВОМ ЭТТИРИШ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг 2012 йилда мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ҳамда 2013 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаси

(Давоми. Боши 1-, 2-саҳифаларда).

Булар, авваламбор, Таллимаржон иссиқлик электр станциясида умумий қуввати 900 мегавольт бўлган иккита буғ-газ қурилмасини, Тошкент иссиқлик электр станциясида қуввати 370 мегавольтни ташкил этадиган буғ-газ қурилмасини, Ангрен иссиқлик электр станциясида қуввати 130-150 мегавольтдан иборат энергоблокни, Фарғона водийсида янги энергетика қувватларини барпо этиш, Сирдарё ва Янги Ангрен иссиқлик электр станцияларини бир-бири билан боғлайдиган юқори вольтли электр узатиш тармоғини қуриш, Устюрт газ-кимё мажмуасининг ташқи энергия таъминотини ташкил этиш каби муҳим стратегик лойиҳалардир.

Мазкур объектлар қурилишининг якунланиши ва ишга туширилиши мамлакатимиз бутун энергия тизимини, авваламбор, техник жиҳатдан тубдан қайта жиҳозлаш, ўз энергия ресурсларимиз ҳисобидан мамлакатимизнинг барча ҳудудларини ишончли таъминлаш имконини беради. Шу билан бирга, мазкур тизим фаолияти самарадорлигини ошириш, электр энергияси ишлаб чиқариш ва узатиш жараёнида сарф-харажатлар ва техник йўқотишларни сезиларли даражада қисқартириш, энергетика ресурслари таркибини оптималлаштиришга хизмат қилади.

«Ўзбекэнерго» давлат-акциядорлик компанияси буғ-газ электр станцияларини қуриш, муқобил энергия манбаларидан фойдаланиш, электр энергияси истеъмоли ҳисобини юритиш ва назорат қилишнинг автоматлаштирилган тизимини жорий этиш, электр энергияси ишлаб чиқариш ва уни транспортировка қилишда технологик йўқотишларни қисқартиришга қаратилган лойиҳаларни амалга ошириш бўйича қўшимча чораларни кўриши даркор.

2013 йилда халқаро стандартларга жавоб берадиган 526 километрлик автомобиль йўлларини қуриш ва реконструкция қилиш, Қамчиқ довонида 71 километрлик автомобиль йўли участкасида реконструкция ишларини якунлаш, шунингдек, қатор кўприк ва йўлўтказгичларни барпо этиш режалаштирилмоқда.Ушбу мақсадлар учун 1 триллион 200 миллиард сўм, шу жумладан, Республика йўл жамғармаси маблағлари ҳисобидан 870 миллиард сўмдан ортиқ ҳамда халқаро молия институтлари — Осиё тараққиёт банки, Ислом тараққиёт банки, Араб Мувофиқлаштириш гуруҳининг қарийб 120 миллион долларга тенг маблағларини йўналтириш кўзда тутилмоқда.

«Ўзавтойўл» давлат-акциядорлик компанияси, Республика йўл жамғармаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари автомобиль йўлларини қуриш, реконструкция қилиш ва таъмирлаш ҳамда йўллар бўйида тегишли инфратузилмани ривожлантиришга доир белгиланган вазифаларни сўзсиз бажариш юзасидан амалий чоралар кўриши лозим.

Темир йўл коммуникациялари тизимини жадал ривожлантиришга, юк ташиш ҳажмининг асосий қисмини таъминлайдиган коммуникация тармоқлари билан мамлакатимизнинг барча ҳудудларини ишончли тарзда боғлашга биз алоҳида эътибор қаратмоқдамиз. Жорий йилда бу борада 16 та инвестиция лойиҳасини амалга ошириш кўзда тутилмоқда.

Биринчи навбатда, 140 километрлик «Мароқанд — Қарши», 325 километрлик «Қарши — Термиз» темир йўл участкаларини электрлаштиришни тугатиш, шунингдек, ҳаракатланадиган таркибни модернизация қилиш ишларини амалга ошириш режалаштирилмоқда.

«Ўзбекистон темир йўллари» давлат-акциядорлик компанияси ушбу лойиҳаларни амалга оширишнинг боришини яна бир бор танқидий баҳолаши ва тармоқ жадвалларига аниқликлар киритиб, уларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаши лозим.

Ахборот-коммуникация ва телекоммуникация технологиялари соҳасидаги чора-тадбирлар ва лойиҳаларни жадал амалга ошириш тобора муҳим аҳамият касб этмоқда. **Биз ўзимизга шуни аниқ тасаввур этишимиз керакки, иқтисодиётнинг барча соҳаларига, кундалик ҳаётимизга замонавий ахборот-коммуникация тизимларини кенг жорий этиш бўйича туб ва ижобий маънодаги портлаш эффектини берадиган ўзгаришларни амалга оширмасдан туриб, истиқболдаги мақсадларимизга эришиш қийин бўлади.** Биз қисқа вақт мобайнида нафақат ахборот хизматлари кўрсатишнинг қўплаб турлари бўйича мавжуд камчиликларни бартараф этишимиз, балки ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш борасида юксак даражага эришган илғор мамлакатлар сафига қўшилишимиз зарур.

Жорий йилнинг ўзида Жиззах, Тошкент, Фарғона ва Хоразм вилоятларида бешта рақамли телевизион узатгич ўрнатиш йўли билан рақамли телевидениени ривожлантириш лойиҳаларини амалга ошириш ва мамлакатимиз аҳолисини рақамли телевидение билан қамраб олиш даражасини 42 фоиздан 45 фоизга етказишни таъминлаш лозим.

Замонавий технологиялар асосида видеотелефонлар, интернет-телевидение, юқори тезликдаги интернет, HDTV каналларини намойиш қилиш ва бошқа хизматлар кўрсатиш имконини берадиган 2 минг километр узунликдаги кенг полосали оптик толали алоқа тармоғи қурилишини якунига етказиш даркор.

Янги ташкил этилган Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитаси, бу соҳада асосий мувофиқлаштирувчи орган сифатида, ўтган йилда қабул қилинган Ахборот-коммуникация технологияларини жорий қилиш ва янада ривожлантириш дастури бажарилишини қатъий назоратга олиши, унинг ижроси натижалари тўғрисида Хукуматга мунтазам равишда ахборот бериб бориши зарур.

Бу борада «Электрон ҳукумат» тизимини, шу жумладан, бошқарув жараёнлари, шунингдек, бизнес соҳасига ва фуқароларга давлат хизматлари кўрсатиш тизимини шакллантириш концепцияси ва комплекс дастурини ишлаб чиқишни жадаллаштиришга, Ахборот тизимларининг идороларо ва идоравий комплексларни интеграция қиладиган миллий тизимини яратишга алоҳида эътибор қаратиш лозим.

Ҳурматли юртдошлар!

Фаол инвестиция сиёсати мамлакатимизни модернизация қилиш ва янгилаш бўйича амалга оширилаётган чора-тадбирларнинг энг муҳим шарти ва манбаи бўлмоғи керак. Ўзбекистонда сўнгги беш йил мобайнида инвестицияларнинг йиллик ўсиш суръати 9 фоиздан зиёдни ташкил этмоқда ва бу дунёдаги юқори, барқарор кўрсаткичлардан бири ҳисобланади. Жаҳон миқёсида глобал молиявий-иқтисодий инқироз давом этаётганини инобатга оладиган бўлсак, бугунги мураккаб шароитда биз эришган бу натижанинг аҳамияти ва моҳияти янада яққол аён бўлади.

Кейинги 10 йилда мамлакатимиз иқтисодиётига киритилган инвестициялар ҳажми 3,2 баробар ошган бўлса, шу даврда тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар ҳажми 20 баробардан зиёд ўсгани эътиборга сазовордир.

Стратегик хорижий инвесторларни жалб этиш мақсадида мамлакатимизда инвесторларнинг ўзи учун ҳам, хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналар учун ҳам ноёб кафолатлар тизими яратилди.

Аввало, давлат томонидан хорижий инвесторларнинг барча ҳуқуқлари таъминланмоқда, уларнинг сармоялари, мамлакатимиз ҳудудида улар томонидан яратилган мулкнинг дахлсизлиги кафолатланмоқда, яратилаётган имтиёз ва преференцияларни кенгайтириш ва либераллаштириш бўйича олиб борилаётган ишлар изчил давом эттирилмоқда.

«Чет эллик инвесторлар ҳуқуқларининг кафолатлари ва уларни ҳимоя қилиш чоралари тўғрисида»ги қонунга кўра, қонунчилик нормаларининг ўзгартирилиши инвестициялаш шарт-шароитларини ёмонлаштиришга олиб келган тақдирда чет эллик инвесторларга нисбатан ўн йил мобайнида инвестиция киритилган санада амал қилган қонунчилик қўлланади.

Яна бир қулайлик томони шундаки, давлат бошқарув органлари ёки давлат ҳокимияти маҳаллий органлари томонидан чет эллик инвесторларнинг ҳуқуқларини камситадиган норматив ҳужжатлар қабул қилинган, шунингдек, чет эллик инвесторларнинг хўжалик фаолиятига ғайриқонуний аралашишга йўл қўйилган тақдирда, буларнинг оқибатида етказилган зарар суд орқали мазкур органлар томонидан қопланади.

Мамлакатимизда чет эллик инвесторнинг Ўзбекистонда олган даромадларини қайтадан инвестиция сифатида киритиш бўйича ҳеч қандай чекловлар йўқ — чет эллик инвесторнинг даромади, унинг хоҳишига кўра, ҳар қандай шаклда ишлатилиши мумкин.

Мазкур қонунга мувофиқ, юртимизда чет эл инвестициялари ва хорижий инвесторларнинг бошқа активлари халқаро ҳуқуқда қабул қилинган умумий ҳолатларни (масалан, табиий офатлар, фалокатлар ва бошқаларни) мустасно этганда, национализация қилинмаслигига яна бир бор эътибор қаратиш ўринлидир.

Ўзбекистонда 2012 йилда мамлакатимизнинг инвестициявий жозибадорлигини янада яхшилашга йўналтирилган бир қатор қўшимча муҳим қонун ҳужжатлари ва ҳуқуқий нормалар қабул қилинди.

Биз мамлакатимизда хорижий инвесторлар учун муҳим аҳамият касб этадиган инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш йўлида зарур бўлган барча ишлаб чиқариш инфратузилмаларини давлат маблағлари ҳисобидан таъминлаш принципини нафақат қабул қилдик, балки уни амалда жорий этмоқдамиз.

Биз қиймати 50 миллион доллардан ошадиган ва хорижий инвесторнинг улуши камида 50 фоиз бўлган аниқ лойиҳаларнинг ўз муддатида амалга оширилишини таъминлайдиган инфратузилмани лойиҳа ҳужжатлари асосида ўз вақтида қуриш мажбуриятини зиммамизга оламиз. Сурғил кони негизида Устюрт газ-кимё мажмуасини қуриш бўйича амалга оширилаётган лойиҳа бунинг яққол далилидир. Бу ерда умумий қиймати 212 миллион долларни ташкил этадиган ташқи муҳандислик инфратузилмасини барпо этишни давлат ўз зиммасига олган. «Навоий» эркин индустриал-иқтисодий зонаси ва «Ангрен» махсус индустриал зонасида яратилган шароитлар ҳам бунга мисол бўлиши мумкин.

Мамлакатимизда яратилган ишбилармонлик муҳити қулай инвестициявий жозибадорликнинг муҳим таркибий қисми ва омилидир.

Ўзбекистонда Жаҳон банки томонидан ишлаб чиқилган методологияга мос ва мамлакатимизда бизнесни юритиш билан боғлиқ барча жараёнларни янада либераллаштириш, соддалаштириш, арзонлаштириш ва уларнинг очиқлигини таъминлашга йўналтирилган комплекс дастур қабул қилинди.

2012 йил давомида мазкур дастур доирасида олтита муҳим қонун, жумладан, «Хусусий мулкни ҳимоя қилиш ва мулкдорлар ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида»ги, янги таҳрирдаги «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида»ги қонунлар, шунингдек, рухсат бериш тартиб-таомилларини соддалаштириш, солиқ ва статистик ҳисоботларни қисқартиришга қаратилган қонун ҳужжатлари ва норматив актлар мажмуаси қабул қилинди.

Рухсат беришга оид 80 та тартиб-таомил, лицензияланиши талаб этиладиган 15 та фаолият тури бекор қилинди, статистик, солиқ ва молиявий ҳисоботларнинг шакллари ва даврийлиги бир ярим-икки баробар қисқартирилди. Давлат ва назорат қилувчи идораларнинг тадбиркорлик субъектлари билан электрон шаклдаги билвосита алоқаси босқичма-босқич жорий этилмоқда.

Бугунги кунда Ўзбекистонда бизнесни рўйхатга олиш жараёни «бир дарча» тамойили асосида атиги икки кун ичида амалга оширилади ва бу энг яхши халқаро амалиёт талабларига тўла мосдир.

Мамлакатимизда тадбиркорлик субъектлари ҳуқуқларининг устуворлиги тамойили жорий этилган бўлиб, бунда тадбиркорлик фаолиятини юритиш билан боғлиқ қонунчиликдаги бартараф этиб бўлмайдиган қарама-қаршилик ва ноаниқликлар тадбиркорлик субъекти фойдасига талқин қилиниши белгилаб қўйилган.

Юртимизда ишбилармонлик муҳитини такомиллаштириш борасидаги чора-тадбирлар ўзининг илк натижаларини кўрсатаётганини таъкидлаш жоиз. Жаҳон банки ҳисоб-китобларига кўра, 2012 йилда Ўзбекистон бизнеси юритиш бўйича рейтингда 14 ўрин юқорига кўтарилди.

Айни пайтда мазкур йўналишда яна кўп ишларни амалга ошириш лозимлигини таъкидлаш керак. Мамлакатимиздаги ишбилармонлик муҳити жаҳон тажрибасида қабул қилинган бизнесни юритиш мезонларига қай даражада мос келишини доимо кузатиб боришимиз ва тегишли қарорлар қабул қилишимиз зарур. Вазирлар Маҳкамаси бу ишга раҳбарлик қилиши, Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси бу масала билан тизимли асосда шуғулланиши мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Янги иш ўринлари ташкил этиш ва мамлакатимиз аҳолиси бандлигини таъминлаш 2013 йил ва ундан кейинги йилларга мўлжалланган мақсадли вазифаларни ҳал қилишнинг энг муҳим устувор йўналиши бўлиб қолади.

Олий Мажлис томонидан маъқулланган дастурда 2013 йилда 970 мингдан ортиқ янги иш ўрни ташкил этиш кўзда тутилган. Муҳим ижтимоий аҳамиятга эга бўлган мазкур масалани ҳал этишда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни, хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини жадал ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилади. Ушбу соҳаларда қарийб 500 минг иш ўрни яратиш режалаштирилмоқда.

Банд бўлмаган аҳолини иш билан таъминлашда касаначиликнинг турли шаклларини, биринчи навбатда, касаначилар ва корхоналар ўртасидаги кооперацияни меҳнат шартномалари асосида кенгайтириш, оилавий бизнесни ривожлантириш катта резерв ҳисобланади. Мазкур соҳалар ҳисобидан 280 мингдан ортиқ кишини ишга жалб қилиш кўзда тутилган.

Иш ўринларини ташкил қилишда, биринчи навбатда, тармоқ дастурларини амалга ошириш, корхоналарни модернизация қилиш ва технологик янгилаш, ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлашни чуқурлаштириш, транспорт ва коммуникация қурилишини, ижтимоий ва бозор инфратузилмасини жадал ривожлантириш, аҳоли пунктларини ободонлаштириш ишларини кенгайтириш масалалари муҳим ўрин тутади ва бу соҳаларда 250 минг кишини иш билан таъминлаш белгиланган.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар, шаҳар ва туманлар, хўжалик юритувчи субъект ва ташкилотлар раҳбарларига мурожаат этиб, ушбу масалани ҳал қилиш юзасидан тегишли аниқ дастурларни ишлаб чиқиш ва уларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаш зарурлигига эътиборингизни қаратмоқчиман.

Барчамиз, авваламбор, катта-кичик раҳбарлар бир нарсани ҳеч қачон эсимиздан чиқармаслигимиз лозим. Ҳар қайси оиладаги фаровонлик, юртдошларимизнинг ҳаётга бўлган муносабати, пировард натижада бутун жамиятимизнинг барқарорлиги, аввало, одамларимизнинг қандай иш билан таъминлангани, ўз меҳнатига яраша муносиб маош олишига боғликдир.

Ҳурматли дўстлар!

Юқорида баён қилинган фикрларни умумлаштириб, **ўтган даврда амалга оширган кенг кўламли ишларимиз ҳам, жорий йилдаги ва ундан кейинги йиллардаги барча саъй-ҳаракатларимиз ҳам ягона эзгу мақсадга — халқимизнинг ҳаёт даражаси ва сифатини юксалтиришга қаратилганини яна бир бор таъкидламоқчиман.**

Бу соҳада эришилган реал рақам ва кўрсаткичлар мамлакатимизда амалга оширилаётган демократик ислоҳотлар ва ўзгаришларнинг самарадорлигини яққол намоён этаётганини ҳар биримиз ўзимизга аниқ тасаввур қилишимиз лозим.

Ҳеч кимга сир эмаски, ҳаёт даражаси, биринчи навбатда, аҳолининг даромадлари миқдори билан белгиланади. Ўтган 2012 йилда бу кўрсаткич юртимизда 17,5 фоизга ўсди, энг кам иш ҳақи 26,5 фоизга ошди.

Умуман олганда, 2000 йил билан таққослаганда, реал даромад аҳоли жон бошига 8,6 баробар кўпайди. Ҳисоб-китобларга кўра, ўртача иш ҳақи истеъмол саватчаси баҳосидан 4 баробардан зиёд ошди.

2013 йилда бюджет ташкилотлари ходимларининг иш ҳақи, пенсиялар, нафақа ва стипендиялар миқдорини ўртача 23 фоиздан кам бўлмаган даражада ошириш, 2013 йилда ва кейинги икки йилда аҳоли реал даромадларини камида бир ярим баробар кўпайтириш вазифаси қўйилмоқда.

Мамлакатимизда аҳоли даромадларининг ошиб бориши билан унинг таркиби ўзгариб, тадбиркорлик фаолиятидан олинаётган даромад барқарор ўсиб бораётгани алоҳида эътиборга молиқдир.

Ўтган 2012 йилда ушбу кўрсаткич 51 фоизни ташкил қилди, бошқача айтганда, одамларимиз даромадининг ярмидан кўпи биринчи навбатда тадбиркорлик, кичик ва хусусий бизнес ҳисобидан шаклланмоқда.

Ана шу даврда аҳолининг банклардаги омонатлари ўсиши 34,6 фоизни ташкил қилди, сўнгги ўн йилда эса 40 баробардан зиёд ошди. 2012 йилда мамлакатимиздаги барча инвестицияларнинг 20 фоиздан ортиғини аҳоли инвестициялари ташкил этгани, айниқса, эътиборлидир.

Ўзбекистонда аҳолининг энг кўп таъминланган 10 фоизи ва энг кам таъминланган 10 фоиз қатлами даромадлари ўртасидаги тафовут 2012 йилда атиги 8,0 баробарни ташкил этганини алоҳида таъкидлашни истардим. Бу жаҳондаги энг паст кўрсаткичлардан бири бўлиб, мамлакатимизда жамиятнинг кескин табақаланишига йўл қўймаслик борасида олиб борилаётган ижтимоий сиёсатимизнинг самараси, десак, ҳеч қандай хато бўлмайди.

Одамларнинг ўзига ўзи баҳо бериши, ўзини аҳолининг муайян гуруҳига мансублигини англаши уларнинг турмуш даражаси ва сифатининг умумий ҳамда якуний индикатори ҳисобланади.

Бу борада, албатта, аҳоли жон бошига тўғри келадиган даромад билан бир қаторда яшаш шароити ва стандартлари, аҳолининг обод ва замонавий уй-жойлар билан таъминлангани, одамлар истиқомат қиладиган муҳитни ривожлантириш ҳамда ободонлаштириш, зарур инфратузилманинг мавжудлиги ва унинг самараси, аҳолини сифатли истеъмол товарлари, шу жумладан, мамлакатда ишлаб чиқарилган товарлар билан таъминлаш, замонавий талаблар асосида таълим олиш ҳамда соғлиқни сақлаш тизимидан баҳраманд бўлиш каби ҳаёт даражасини белгилайдиган муҳим кўрсаткичлар инобатга олинади.

Ўзбекистонда юқорида қайд этилган аксарият индекс ва кўрсаткичлар бўйича катта ўзгариш ва ютуқларга эришилди. Бу ҳақда сўз юритганда, шуни айтиш жоизки, айни пайтда оилаларнинг 97 фоизи ўз уйига эга, аҳолининг 90 фоизи узоқ муддат фойдаланиладиган барча асосий товарлар билан таъминланган, ҳар уч оиладан бири шахсий енгил автомобилга эга, аҳоли истеъмол маҳсулотлари билан етарли даражада таъминланмоқда.

Ўтказилган сўровларга кўра, айни пайтда мамлакатимиз аҳолисининг 50 фоизга яқини ўзини ўрта тоифага мансуб деб билади. Ҳолбуки, 2000 йилда атиги 24 фоиз аҳоли ўзини шу тоифага мансуб деб билар эди.

Шуни унутмаслик керакки, ўрта синф улушининг юқорилиги фуқаролик жамиятини шакллантиришнинг замини ва асоси, давлатнинг барқарорлиги ва мустаҳкамлигининг, одамларнинг ўз келажагига бўлган ишончининг муҳим омили сифатида қабул қилинади.

Ўзбекистонда амалга оширилаётган ислоҳотлар муваффақияти, аҳоли турмуш даражаси ва ҳаёт сифатини ошириш бўйича эришилган ютуқлар етакчи халқаро ташкилотлар ҳамда экспертлар ҳамжамияти томонидан кенг эътироф этилиб, холисона баҳоланмоқда.

2012 йилда Буюк Британиянинг халқаро миқёсда тан олинган Легатум институти ўзининг Фаровонлик ва ривожланиш индексида Ўзбекистонни дунё мамлакатлари орасида ҳақли равишда 64-ўринга киритгани эътиборга лойиқдир.

Ижтимоий фаровонлик, жумладан, умр кўриш давомийлиги, оилаларнинг тинчлиги ва осойишталиги, ишсизлик даражасининг пастлиги, ижтимоий инфратузилмадан фойдаланиш даражаси бўйича ҳам Ўзбекистон жаҳон ҳамжамиятида ўзгалар ҳавас қиладиган ўринни мустаҳкам эгаллаб турибди.

Ҳеч шубҳасиз, халқимизнинг тинимсиз меҳнати, мардлиги ва матонати эвазига қўлга киритган бундай ютуқлардан ва марралардан ҳар қайсимиз ғурурланиб, бошимизни баланд кўтариб яшашга ҳақлимиз.

Қадрли дўстлар!

Биз 2013 йилни юртимизда «Обод турмуш йили» деб эълон қилдик.

Аҳолимизнинг тинч-омон ҳаётини таъминлаш, унинг фаровонлигини ошириш, иқтисодиётимизни изчил ривожлантириш, Ўзбекистонимизнинг халқаро майдондаги обрў-эътибори ва позициясини юксалтириш, минтақамизда тинчлик ва барқарорликни мустаҳкамлаш бўйича ўз олдимизга қўяётган мақсадлар, миқёси ва кўламига кўра, халқимизнинг эзгу орзу-умидлари билан ҳамоҳангдир.

Шуни алоҳида таъкидлаб айтмоқчиман, 2013 йилда ва ундан кейинги йилларда дастурий мақсадларимизни амалга ошириш учун ўз салоҳиятимиз, барча имконият ва куч-ғайратимизни сафарбар этиш бугунги кундаги энг катта ва масъулиятли вазифамиздир.

Шу йўлда барчангизга сиҳат-саломатлик, омад ва янги-янги ютуқлар тилайман.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

(Давоми. Боши 1-саҳифада)

Молия-банк тизими барқарор ва ишончли тарзда фаолият кўрсатмоқда. Банк тизими капиталининг етарлилик даражаси жаҳонда умумий қабул қилинган минимал талаблардан 3 баравар, унинг ликвидлилиги эса 2 баравар ортикдир.

Ишбилармонлик муҳитини янада тубдан такомиллаштириш, шунингдек, кичик бизнес ва хизматлар соҳасини ривожлантиришни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш бўйича ишлар изчил амалга оширилди. Натижада кичик бизнеснинг мамлакат ялпи ички маҳсулотидаги улуши 54,6 фоизгача, хизматлар соҳасида — 52 фоизгача кўпайди.

Мамлакат иқтисодиётининг динамик ривожланиши аҳоли даромадлари ва ҳаёт даражаси янада ошиши учун зарур шарт-шароитларни таъминламоқда. 2012 йилда бюджет ташкилотлари ходимлари иш ҳақи, пенсиялар, нафақалар ва стипендиялар миқдори ўртача 26,5 фоизга, аҳолининг реал даромадлари — 17,5 фоизга ўсди. Умуман, аҳоли жон бошига реал даромадлар 2000 йилга нисбатан 8,6 марта, ўртача иш ҳақи эса истеъмол саватчаси қийматидан 4 мартадан кўпроқ ошди.

2012 йилда иш ўринлари ташкил этиш ва аҳоли бандлигини ошириш комплекс дастурининг бажарилиши туфайли 973,5 минг янги иш ўринлари ташкил этилди, шундан 62 фоизи қишлоқ жойлардадир.

Қишлоқ жойларда намунавий лойиҳалар асосида уй-жойлар қуриш кўламини янада кенгайтириш ҳисобига қишлоқ аҳолиси ҳаёти ва турмуши сифатини яхшилаш дастурини амалга оширишга алоҳида эътибор қаратилди. Давлат дастури доирасида 2013 йилда қишлоқ жойларда намунавий лойиҳалар асосида 10 мингта уй-жой қуриш мақсадлари учун 1,4 триллион сўм ёки ўтган йилга нисбатан 54 фоизга ортиқ маблағ йўналтирилиши кўзда тутилмоқда.

Таълим жараёнининг узлуксиз тизимини такомиллаштириш, таълим ва соғлиқни сақлаш соҳаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ишлари давом эттирилди. Умуман, ижтимоий соҳани ривожлантиришга Давлат бюджети умумий харажатларининг 59 фоизи йўналтирилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ўз маърузасида ҳал этилмаган мавжуд муаммоларни батафсил ва ҳар томонлама таҳлил қилди ҳамда 2013 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг энг муҳим устувор вазифалари ва йўналишларини бажариш бўйича дастурий вазифаларга атрофлича тўхталди. Ҳукумат, вазирлик ва идоралар олдига ҳар бир ҳудуд учун устувор тармоқларни аниқлаш, табиий-хомашё ресурсларидан янада тўлиқроқ фойдаланиш, саноат ишлаб чиқаришини, айниқса, қайта ишлаш тармоқлари, хизматлар соҳаси, ишлаб чиқариш ва ижтимоий инфратузилмасини тезкор ва мувозанатли ривожлантиришни ҳудудларни тармоқлар билан узвий боғлаган ҳолда комплекс ривожлантиришни таъминлаш бўйича аниқ чора-тадбирларни ишлаб чиқиш вазифаси қўйилди.

Вазирликлар, идоралар, хўжалик бирлашмалари ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари раҳбарлари олдига иқтисодий ўсишнинг барқарор юқори суръатларини, макроиқтисодий барқарорликни сақлашга, мамлакат иқтисодиётининг рақобатбардошлилигини оширишга, фаол инвестиция сиёсатини амалга оширишга, иқтисодиётни ва унинг етакчи тармоқларини модернизациялаш, техник ва технологик жиҳатдан янгилаш кўламларини кенгайтиришга, ишлаб чиқаришни диверсификациялашга, шунингдек, йўл-транспорт, коммуникация инфратузилмасини жадал ривожлантиришга йўналтирилган чора-тадбирлар комплексини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш бўйича аниқ вазифалар қўйилди.

Жорий йилнинг «Обод турмуш йили» деб эълон қилинганлиги муносабати билан белгиланган мақсадлар ва вазифаларга эришиш бўйича дастурий чора-тадбирларни, шу жумладан, инсон ҳуқуқлари, эркинликлари ва манфаатларини ҳимоя қилишни, аҳолининг иқтисодий ночор қатламларини манзилли ижтимоий қўллаб-қувватлашни янада кучайтириш, аҳолининг, айниқса, қишлоқ аҳолисининг даромадларини, турмуш даражаси ва сифатини изчил ошириш, ижтимоий соҳанинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш бўйича чора-тадбирларни амалга оширишнинг зарурлигига алоҳида эътибор қаратилди.

Кун тартибидаги масалалар бўйича вазирликлар, идоралар, ташкилотлар раҳбарлари ва вилоятлар ҳокимлари сўзга чиқдилар. Қўйилган масалаларни муҳокама қилиш якунлари бўйича республика Ҳукумати мажлисида қарор қабул қилинди, унда 2013 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурининг энг муҳим устувор вазифаларини амалга оширишни таъминлашга доир амалий чора-тадбирлар белгиланди.

ЎзА

ИЖТИМОИЙ ҲИМОЯ – БОШ МЕЗОН

МУРУВВАТДАН КЎНГИЛЛАР ШОД

...Янги йил байрами арафасида туманимиз бўйича 2000 та хонадонга уч тўлқинли радио берилди.

Жумладан, бизнинг овулдаги 100 та оила ҳам шундай мосламага эга бўлди. Бу улар учун катта совға, албатта. Чунки вилоятимизда ва мамлакатимизда, шунингдек, дунёда рўй бераётган воқеа-ҳодисалардан бохабар бўлишда радио энг қулай воситадир.

Учқудуқ туманидаги Мингбулоқ овул фуқаролар йиғини раиси Нурлибай Конаршаев бизга қўнғироқ қилиб, ушбу хушхабарни етказди.

Давлат дастурига мувофиқ, «Маҳалла» хайрия жамоат фондининг Навоий вилояти бўлими томонидан кам таъминланган оилалар рўйхати шакллантирилди. Унга кўра, 21850 та кам таъминланган оилага бепул радиоқабулқилувчи мосламалар тарқатиш кўзда тутилган.

— Ҳозиргача 10 мингга яқин кам таъминланган оилага бепул радиолар олиб берилди. Буюртмага асосан, рўйхатдаги бошқа оилалар ҳам бу ахборот воситасини, албатта, олишади, — дейди бўлим раиси Нормурод Исоқов. — Бу Мустаҳкам оила йилида аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш, кам таъминланган оилаларни моддий-маънавий қўллаб-қувватлаш мақсадида амалга оширилган хайрли ишларнинг бир кўриниши, холос. Бундай савобли ишлар Обод турмуш йилида ҳам давом эттирилиши шубҳасиз.

Бошқарув раисининг гапида жон бор. Оила мустаҳкамлиги унинг моддий жиҳатдан таъминлангани ва барқарор маънавий муҳитга эгалигига асосланиши назарда тутилиб, «Мустаҳкам оила йили» Давлат дастури асосида 452 та ёш оилага тадбиркорлик фаолиятини шакллантириши учун 4374,2 миллион сўм миқдоридаги банк кредитлари ажратилди. 661 та оила эса, истеъмол кредити асосида уй жиҳозлари ва маиший техникалар сотиб олди.

— 453 та оилага бир бошдан қорамол берилди, — дейди суҳбатимизни давом эттириб Н.Исоқов. — Кам таъминланган оилаларга бепул жўжа тарқатилгани ҳам яхши бўлди. Етти хазинанинг бири — паррандага эга бўлган камхарж оилалар бу ёрдам билан моддий шароитларини бирмунча яхшилаб олишди.

Холбиби САФАРОВА.

КУЧЛИ ДАВЛАТДАН — КУЧЛИ ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИ САРИ

ҲАМКОРЛИК ФАОЛИЯТИМИЗНИНГ МУҲИМ МЕЗОНИ

< [1]

Шу ўринда таъкидлаш жоизки, «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги қонуннинг қатор моддаларида фуқаролар йиғини, унинг кенгашининг давлат органлари ва бошқа ташкилотлар билан муайян масалалар бўйича ҳамкорлиги масалалари назарда тутилган. Ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш, фуқароларнинг ижтимоий муҳофазасига оид, ижтимоий фойдали мақсадни кўзловчи масалалар ижтимоий шерикликнинг объекти саналади. Фуқаролар йиғини ҳамда фуқаролар йиғини кенгашининг турли давлат органлари — ҳокимликлар, меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш, маданият ва спорт ишлари бўйича, ички ишлар, халқ таълими, олий ва ўрта махсус таълим, соғлиқни сақлаш, табиатни муҳофаза қилиш ва бошқа давлат органлари, турли корхоналар билан ҳамкорлиги қонунда ўз аксини топган.

Бугунги кунда маҳалланинг маънавий муҳитига салбий таъсир кўрсатиши мумкин бўлган турли иллатларни бартараф этиш, носоғлом муҳит юзага келган оилаларни аниқлаш ва уларга ёрдам бериш, бундай хонадонлар билан якка тартибда ишлаш ва суҳбатлар ўтказиш, хотин-қизлар, айниқса, ёшлар ўртасида соғлом турмуш тарзини ва миллий анъаналар, урф-одатларни тарғиб этишда ушбу ҳамкорлик жуда қўл келмоқда.

Ҳозирги вақтда Наманган вилоятидаги 628000 та оиланинг 11286 таси 30 ёшгача бўлган ёш оилалардир. Хотин-қизлар қўмитаси, «Нуроний» жамғармаси, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, Республика Маънавият тарғибот маркази ҳамда бошқа бир қатор жамоат ташкилотларининг вилоятдаги бўлимлари билан ҳамкорликда нотинч оилаларнинг рўйхатини туздик. Ҳар бир хонадонга ҳудуддаги таълим муассасаларининг фаол зиёлиларидан, маънавият тарғиботчиларидан, маҳалланинг обрў-эътиборли кайвониларидан маънавий ҳомийлар бириктирдик. Улар ўзларига бириктирилган оилаларга ташриф буюриб, кундалик воқеа-ҳодисалар, матбуот янгиликлари, мамлакатимизда юз бераётган оламшумул ўзгаришлар ҳақида суҳбатлар ўтказмоқдалар.

Шунингдек, 756 та маҳаллада «Ота-оналар университети» фаолияти йўлга қўйилди. Бундай университетлар таркибига намунали оила соҳиблари, меҳнат фахрийлари, катта ҳаётий тажрибага эга нуроний-лар ва зиёлилардан иборат 7697 нафар маҳалла фаоли киритилди. Улар томонидан ўтган йил давомида 3 мингга яқин турли учрашув ва давра суҳбатлари, юзма-юз мулоқотлар уюштирилди.

Маҳалла ўзини ўзи бошқариш органларининг энг ёрқин кўриниши, айни пайтда фуқаролик жамиятининг асоси ва таянчи деб тан олинганлиги билан ҳам юксак мавқега эга. Мустақиллик йилларида жамиятдаги бошқарув тизимларини ислоҳ қилиш, давлат вазифаларини жамоат ташкилотларига босқичма-босқич ўтказиш изчил давом эттирилмоқда. Вилоятдаги мавжуд 889 та фуқаролар йиғини ижтимоий шерикликнинг қайсидир бир кўринишини амалда акс эттираётганлари ҳам бор гап.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 14 январда қабул қилинган «Мамлакатимизда демократик ислоҳотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясини фуқаролик жамияти институтларини шакллантириш ва ривожлантириш соҳасида амалга ошириш чоралари тўғрисида»ги фармойиши ижросини таъминлаш мақсадида «Ижтимоий шериклик тўғрисида»ги Қонун лойиҳасини ишлаб чиқиш бўйича эксперт гуруҳи тузилиб, мазкур гуруҳ томонидан тегишли қонун лойиҳаси тайёрланган ва ҳозирги кунда кенг муҳокама қилинмоқда.

Фуқаролик жамияти институтларининг янада ривожланишига эришишда, амалга оширилаётган ислоҳотларнинг очиқ-ошкоралиги ва самарадорлигини таъминлашда, уларнинг ролини кучайтиришда «Ижтимоий шериклик тўғрисида»ги Қонуннинг қабул қилиниши муҳим аҳамият касб этади. Бу қонуннинг қабул қилиниши билан фуқаролар йиғинлари ва давлат органлари ўртасидаги ижтимоий шериклик муносабатлари доимий асосда йўлга қўйилади. Бунда шериклик муносабатлари тарафлар ўртасида тузилган келишувлар ва ижтимоий лойиҳаларни амалга ошириш бўйича шартномалар асосига қурилиши, мазкур келишув ва шартномалар билан ижтимоий шерикликни амалга ошириш механизми, уларни молиявий таъминлаш, тарафларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари тартибга солиниши лозим.

Бу борада ҳозирга қадар кўплаб қонун ҳужжатлари қабул қилинди. Эндиликда уларнинг ижросини изчил таъминлаш амалга оширадиган ишларимизни янги босқичга олиб чиқади.

Насриддин САДРИДДИНОВ,
«Маҳалла» хайрия жамоат фонди Наманган вилояти бўлими бошқаруви раиси.

ЮКСАК МАЪНАВИЯТ — ЕНГИЛМАС КУЧ

МАЪНАВИЯТ ТАРҒИБОТИ ДОИМИЙ ЭЪТИБОРДА

< [1]

Шунингдек, турли ғоявий ва ахборот хуружлари, уларнинг ортида турган кучларнинг ғаразли мақсадларини фош этиш, одамларни ҳушёрлик ва огоҳликка даъват этиш борасидаги саъй-ҳаракатлар янада такомиллаштирилаётир.

Шу кунларда ҳар бир маҳаллада биттадан, қишлоқ фуқаролар йиғинларида эса, аҳоли ва ҳудуд шароитидан келиб чиққан ҳолда, маданий-маърифий, спорт тадбирларини ўтказиш бўйича ҳудуддаги халқ таълими, ўрта махсус касб-ҳунар таълими тизимидаги ташаббускор ва ташкилотчи ўқитувчилардан, маҳалла фаолларидан иборат гуруҳлар фаолияти йўлга қўйилмоқда.

Давлат ва жамоат ташкилотларида китобхонлик анжуманлари — «Китобхон оила», «Китобхон маҳалла», «Китобхон мактаб» каби танловларни ташкиллаштириш режалаштирилган. Фуқаролар йиғинларида маънавият ва маърифат бурчаклари ҳамда кутубхоналарни ижтимоий-сиёсий, бадиий адабиётлар, газета-журналлар ҳамда кўргазмали тарғибот воситалари билан бойитиш бўйича чора-тадбирлар бошлаб юборилган.

Маҳалла фуқаролар йиғини қошида фаолият кўрсатаётган Маънавий-маърифий тарғибот комиссияларининг фаолияти янада жонланаётир. Пойтахтимизнинг Юнусобод туманидаги Шайх Шиблий номидаги маҳалла фуқаролар йиғинида ҳам бу борада қилинаётган ишлар эътиборга молик. Хусусан, мамлакатимиз тарихига доир муҳим саналар, улуғ алломаларимизнинг таваллуд кунлари муносабати билан уюштирилаётган тадбирларда истиқлол йилларида қўлга киритилаётган муваффақиятлар ва аждодларимиз қолдирган бой маданий меросимизни ёшлар орасида тарғиб этишга алоҳида эътибор қаратилаётир.

— Президентимизнинг Мамлакатимизда демократик ислоҳотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясида белгилаб берилган устувор вазифалар эзгу ишларимизда муҳим дастурламал бўлмоқда, — дейди маҳалла фуқаролар йиғини раиси Бахтиёр Сопиев. — Комиссияга маҳалла-кўйда ҳурмат-эътиборга эга инсонларнинг жамлангани муваффақиятларимизнинг муҳим омили бўлмоқда. Худудимиздаги 70-умумтаълим мактаби билан ҳамкорликда уюштираётган тадбирларимиз навқирон авлод вакилларида катта қизиқиш уйғотмоқда. Йиғинимиз қошидаги ёруғ ва шинам «Маънавият хонаси»да жаҳон ва ўзбек адабиётининг нодир намуналарини ўзида жамлаган мўъжаз кутубхона ташкил этганмиз. Шу кунларда ундаги адабиётлар сонини кўпайтириш ҳаракатидамиз.

— Президент асарлари, хусусан, «Юксак маънавият — енгилмас куч» китобини ўрганишга бағишланган семинар-машғулотлар ташкил этдик, — дейди комиссия раиси, йиғиннинг диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчиси Ўлмасой Камолова. — Айни кунларда Юртбошимизнинг яна бир китоби — «Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида» асарини ўрганиш мақсадида учрашув ва давра суҳбатлари уюштиряпмиз. Одам савдоси, диний экстремизм ва халқаро терроризмга қарши кураш бўйича изчил ўтказиб келинаётган тадбирларнинг таъсирчанлигини оширишда ушбу асарлардан унумли фойдаланяпмиз. Анжуманларнинг таъсирчанлигини ошириш мақсадида тадбирларимизга адабиётшунос олимлар ва ижодкорлар жалб этиляпти.

Бундан ташқари, яқинда улуғ шоирларимиз — Алишер Навоий ва Бобур ижодига бағишланган адабий кечалар, маҳалла ёшларининг Темурийлар тарихи давлат музейига саёҳатлари ташкиллаштирилди. «Маҳаллам тарихини ўрганаман» кўрик-танловининг ҳудудий босқичида иштирок ҳам муваффақиятли бўлди.

Бир сўз билан айтганда, аҳолининг маънавиятини юксалтириш, кишилар қалбида ахборот хуружларига қарши мафкуравий иммунитетни шакллантириш борасидаги ишлар изчил давом эттирилмоқда.

Элбек ЖУМАНОВ
«Mahalla»

ФУТБОЛ

Терма жамоамиз 11 поғона юқорилади

ФИФА терма жамоалар рейтингини маълум қилди. Унга кўра, Ўзбекистон миллий терма жамоаси 11 ўрин юқорилаб, 56-поғонадан жой олган. Ўзбекистон ҳисобидаги очколар сони 42 тага кўпайган.

Таъкидлаш лозимки, Ўзбекистон терма жамоаси Япония, Жанубий Корея ва Австралия терма жамоаларидан сўнг қитъада тўртинчи ўринни эгаллаб турибди. Миржалол Қосимов шогирдларидан мағлубиятга учраган Эрон терма жамоаси эса муҳим очколардан маҳрум бўлиб, бир ўринга пастлаган ва 60-ўринга тушиб қолган.

МДҲ миқёсида эса Ўзбекистон кучли учликни якунлаб турибди. Миллий термамиз фақатгина Россия (9) ва Украинадан (44) ортда қолмоқда.

Рейтингнинг топ ўнлигида ўзгариш йўқ. Кучли учликни ҳамон Испания, Германия ва Аргентина эгалламоқда.

ХУШХАБАР

Халқаро аэропортда янги қулайлик

«Тошкент» халқаро аэропортида жўнаб кетувчи йўловчилар учун янги зал фойдаланишга топширилди.

Авиакомпания матбуот хизматидан олинган маълумотларга кўра, ушбу шинам кутиш залида барча жиҳатларга эътибор қаратилган. Фаст-фут тамаддихонаси, она-бола хонаси, тиббиёт пункти, «Duty-free» дўкони ва компьютер зали шулар жумласидан.

Божхона назорати ҳудуди эса бирмунча кенгайтирилган бўлиб, қўшимча текширув ускуналарига эга. Бу эса, йўловчиларни текширишга кетадиган вақтни қисқартиради.

Шунингдек, имконияти чекланган одамларни ўтказиш учун махсус мосламалар ҳам мавжуд. «Business-Lounge» залида эса, йўловчилар юксак даражадаги қулайликдан фойдаланишади.

Бундан ташқари, компьютер хонаси, автомат ўйинлар ва бепул «Wi-Fi» Интернет хизмати йўловчилар ихтиёрида.

ОЛТИН МЕРОС

Музей мукаммал таъмирланди

Қадимий Зоминнинг гўзал табиати бу масканга ташриф буюрувчиларни доимо мафтун этиб келган. Ушбу гўшада бугун катта ўзгаришлар рўй бермоқда: янгидан-янги иншоотлар, маданий-маиший бинолар қад ростлаган. Айниқса, туман маркази алоҳида эътиборни тортади.

Зомин Ўрта Осиё — Устарахшоннинг қадимий зироатчилик масканларидан бири ҳисобланиб, Сўғд ва Бақтрия, Фарғона ва Чоч, Сирдарё ва Зарафшон каби қадимий вилоятлар ўртасида жойлашган. Унинг номи Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг асарларида, тарихчиларнинг XVI-XVII асрга оид битикларида кўп бора тилга олинган. Буларнинг ҳаммаси, яъни Зомин тарихи, маҳаллий урф-одатлар ва анъаналар ўлкашунослик музейидан жой олган экспонатларда ҳам акс этган.

Яқинда бу ерда қайта таъмирлаш ишлари ниҳоясига етказилди. Маданият ва спорт ишлари вазирлиги ходимлари, мутахассислар, журналистлар амалга оширилган ишлар билан танишдилар.

Музейнинг илк директори ва асосчиларидан бири зоминлик тарихчи, географ ҳамда журналист Саттор Қорабоевдир. Ҳозирда бу ерда илмий ходим сифатида фаолият юритаётган қизининг айтишича, ушбу бино XIX аср охири ва XX аср бошларида қурилган. 1996 йилда очилган музей фондида 30 мингдан ортиқ экспонат мавжуд. Унда археология, этнография бўлимлари фаолият юритади. Ўлка тарихини ўрганиш учун бу ерга маҳаллий ёшлар ташриф буюришади. Таъмирдан сўнг ҳар бир бўлим замонавий талаблар асосида безатилиб, вилоятнинг кўркам музейларидан бирига айланди.

Дунё бўйлаб

Вертолёт қулаб тушди

Метро ва темир йўл вокзалининг шундоқ-қина ёнига қулаган вертолёт одамларнинг саросимага тушишига сабаб бўлган.

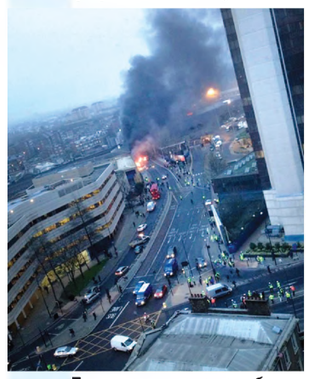

Бахтсиз ҳодиса оқибатида икки кишининг қурбон бўлгани айтилмоқда. Улардан бири вертолёт учувчиси. Лондон вақти билан эрталаб соат 8 да вертолёт Воксхолл қўниш жойига пастлаётганда қурилиш кранига урилиб кетган. Қулаётиб эса иккита автомобилга шикаст етказган. Машиналарнинг биридаги киши ҳам ҳалок бўлди. Портлаш юз берган жойдаги бинога шикаст етган. Ҳодисага қалин туман сабаб сифатида кўрсатилмоқда.

Бахтсиз ҳодиса Британия разведкаси штаб квартирасидан 500 метр нарида рўй берган.

Айни пайтда «Воксхолл» станциясида метро ва поезд қатнови тикланди. Темза дарёсидаги кўприк очиқ. Экспертлар ҳалокат сабабларини ўрганишмоқда.

Молиявий инқироз

Европа кенгаши Миср давлатига мамлакатни демократлаштириш жараёнлари учун 5 млрд. евро қийматида моддий ёрдам ажратди. Ушбу баёнотни кенгаш раиси Херман Ван Ромпей Қоҳирага қилган расмий ташрифи чоғида берган.

Аввалроқ Миср марказий банкига Хишам Рамез янги раҳбар этиб тайинланганди. У жорий йилнинг февраль ойида ўз фаолиятини бажаришга киришади. Миср давлати ҳозирда оғир молиявий инқироз даврини бошдан ўтказмоқда. 2011 йилги давлат тўнтаришидан сўнг мамлакат аҳолиси деярли ишсиз қолди.

Натижада барча жабҳаларда ишлаб чиқаришлар деярли тўхтатиб қўйилган. Бундан ташқари, сайёҳлар оқими ҳам камайиб, туризмдан тушаётган фойда кескин қисқарган.

Сўққабошлар кўпаймоқда

Япон ёшлари орасида сўққабошлар тобора кўпаймоқда. Бунинг асосий сабабларидан бири маошнинг камлигидир.

Аҳолини ўрганиш миллий институти томонидан ўтказилган тадқиқотдан маълум бўлишича, 18-34 ёшдаги япон эркакларининг 61,4 фоизи оила қурмаган ва ҳалибери уйланиш нияти йўқ. Худди шу ёш гуруҳидаги аёлларнинг 49,5 фоизи эса турмушга чиқмаган.

«Оила қуришга нима халақит беряпти?» деган саволга жавобан тадқиқотда қатнашган ҳар тўрт эркакнинг ва ҳар беш аёлнинг бири қарши жинс вакили билан муносабатга киришишни билмаслигини айтган. Шунингдек, энг кўп такрорланган жавоблар орасида «Мустақиллигимни йўқотишни истамайман» ва «Оила қуришга пулим етарли эмас» деган сабаблар ҳам кўрсатилган.

Дунёнинг энг ривожланган мамлакатларидан саналган Япония аҳоли сонининг ўсиши бўйича қуйи ўринлардан бирини эгаллайди. Репродуктив ёшдаги ҳар бир япон аёли ўртача 1,3 нафар болани дунёга келтиради ва бу кўрсаткич тобора пасаймоқда.

Яна иккита отишма

Дастлаб Миссури штатидаги Сент-Луис шаҳрида номаълум шахс бизнес-мактабга қарата ўқ узган. Жиноятчи бир кишини яралаб, кейин ўзининг кўкрагига қарата ўт очган.

Улар оғир аҳволда касалхонага олиб кетилган.

Орадан бир неча соат ўтиб, Кетукки штатидаги Хазард шаҳрида жойлашган коллежнинг автомобиль тўхташ жойида икки киши отишма қурбони бўлган, бир киши жароҳатланган. Полиция икки нафар гумондорни қўлга олган.

Ана шундай мудҳиш воқеалар рўй бераётган дамларда Нью-Йорк губернатори қурол сақлаш ва сотиш назоратини кучайтиришга қаратилган қонунни имзолади. Унга кўра, ўқ-дори сотувчи дўконлар қисқартирилади, юрак хасталиклари билан оғриган одамларнинг қурол сақлаши тақиқланади ва сотувчилардан сотилган қуроллар бўйича ҳукуматга тўлиқ ахборот бериш талаб қилинади.

Губернаторнинг таъкидлашича, ушбу қонуннинг қабул қилинишига аввалроқ Нью-Таунда бўлиб ўтган отишма ҳам сабаб бўлган.

Интернет материаллари асосида тайёрланди.

«O'zbekiston» нашриёт-матбаа ижодий уйи жамоаси Нашриёт ишлари бўйича директорнинг биринчи ўринбосари **ШОМУҲИТДИН ШОРИХСИЕВИЧ МАНСУРОВ**нинг вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига ҳамдардлик билдиради.

Муассис: Ўзбекистон «Маҳалла» хайрия жамоат фонди Республика бошқаруви

Mahalla
ижтимоий-сиёсий ва маърифий газета

Ўзбекистон Республикаси Матбуот ва ахборот агентлигида 2006 йил 6 декабрда 0019 рақами билан рўйхатга олинган.

Бош муҳаррир Бахтиёр АБДУСАТТОРОВ
Телефонлар: 236-53-93 233-10-73 236-53-75 236-57-62
Факс: 233-39-89

ISSN 2010-7013

Газета таҳририят компьютер марказида саҳифаланди, офсет усулида босилди. Формати — А-2, 4 босма табоқ.
Саҳифаловчи: Л.Мейликов
Мусаҳҳиҳ: Н.Азимова
Навбатчи: Н.Юнусова
Нашр навбатчиси: Э.Жуманов
Нашр кўрсаткичи: 148

Таҳририят манзили: Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси 32-уй
Индекс: 100083
«Ўзбекистон» НМИУ босмахонасида чоп этилди.
Босмахона манзили: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси 30.

info@mahallagzt.uz 22830 нусхада чоп этилди. Буюртма J-6228 Топшириш вақти — 21.30 Топширилди — 21.00 1 2 3 4 5